

EKSKLUSIVNI INTERVJU: LUKE MANLEY, KOMPANIJA VTL

www.hi-files.com

Hi-Files

Broj 34 • Cena 300 din • CG 3,5€ • BiH 7,7KM

BEST AUDIO & VIDEO
EXPERIENCE

GRAMOFONSKE SEKCIJE

TESTOVI

**Opera Grand Mezza
Monitor Audio RX6
Exposure 2010S2
Naim CD5 XS**

MUZIKA
Sade

CLEARAUDIO
Na krilima vinila

DYNAUDIO
Potraga za neutralnošću

YAMAHA
Svemogući AV risiver

ISSN 1820-2950

Bojan Jović

POTRAGA ZA NEUTRALNOŠĆU

Kada se u razgovoru o zvučnicima pomene kompanija Dynaudio, rasprava utihne, a do tada navođeni argumenti kao da izgube na težini.

Možda je upravo strah da se ne prekine omiljena zabava audiofila - večna priča o tome koji je uređaj bolji - razlog zbog kojeg se ove kutije retko provlače kroz diskusije. Zaista, zvučnici ovog proizvođača kao da predstavljaju ultimativne proizvode, bez obzira na cenovni razred kojem pripadaju. Naravno, ovo ne znači da su jedine s takvim karakteristikama, ali svakako ulaze u veoma uzak krug kutija pred kojima će i najzadrtije audio-cepidlake začutati. Ipak, Dynaudio zvuk ne prija baš svima: retki kontraargumenti uglavnom se svode na manjak topline i višak analitičnosti, linearnost i nedovoljno uzbudljiv zvuk. Po našem dosadašnjem iskustvu, Dynaudio zvučnici reprodukuju muziku upravo onako kako treba, bez koloracije ili kakvih drugih izmena i u

tom smislu su bliski profesionalnim kriterijumima u reprodukciji zvuka. Ni Excite X12 tu nisu izuzetak jer dosledno prate slogan "Danes don't lie", ne čineći muziku zanimljivijom nego što jeste i zahtevajući interakciju, odnosno aktivno učešće uma i mašte slušaoca u činu slušanja muzike.

OPIS

Dynaudio Excite X12 predstavljaju najmanji model u seriji koja je doskora bila osnovna u ponudi ovog proizvođača. Iako je prvobitno zamisljeno da Excite bude direktna zamena za popularnu seriju Audience, Dynaudio je lansirao pristupačniju liniju sa oznakom DM. Pritom je serija Excite zadržana tu gde i pripada - u nižoj srednjoj klasi. Na prvi pogled, X12 predstavljaju potpuno tipične zvučne

kutije, bez posebnih detalja koji privlače pažnju. Ravne površine i oštре ivice kabineta deluju gotovo neinspirativno, a zvučničke jedinice su prilično uobičajene i neupadljive. S visinom od 28,5 centimetara, ovo su zaista male kutije, ali težina od 6,5 kilograma uliva poverenje. Detaljniji pregled otkriva prednji panel debljine 25 milimetara, koji je i vizuelno istaknut sivom bojom, što daje pomalo industrijski šmek i dodatno naglašava krut, profesionalan stav ovih kutija. S druge strane, furnir na ostaku kabineta je veoma kvalitetan i prirodan, što donosi odličan balans i za krajnji rezultat ima dobar ukupan vizuelni identitet - drugim rečima, X12 će se odlično uklopiti u prijatan ambijent dnevne sobe, ali i profesionalno okruženje kakvog tonskog studija. Zadnja strana zvučnika udomila je bas refleks port i, u skladu sa Dynaudio filozofijom, samo jedan par kvalitetnih pozlaćenih terminala. Postavka zvučničkih jedinica sastoji se od tekstilnog visokotonca prečnika 27 milimetara i drajvera prečnika 145 milimetara, namenjenog reprodukciji donjeg i srednjeg opsega, koji je opremljen poznatom MSP (Magnesium Silicate Polymer), membranom s karakterističnim otvorima na

središnjem delu, a oba drajvera smeštena su u aluminijumska kućišta. Ukupno, najmanji Excite krase besprekorna završna obrada i dizajn potpuno podređen funkciji - na ovim kutijama ne postoji ništa suvišno niti nameđeno da fascinira, zbog čega svojim izgledom ne odaju cenu, ali ni kvalitet zvuka koji pružaju.

ZVUK

Posmatrano s male vremenske distance, početak testiranja protekao je pomalo neobično. Rutinski procesi, poput perioda razrade ili podsvesnog privikavanja na zvuk nove komponente, izostali su kad su ovi zvučnici u pitanju. Jednostavno, kutije smo otpakovali, postavili na stalke i povezali, a nakon četvrt sata slušanja muzike činilo nam se da su X12 oduvek tu. Pozicioniranje? Optimum smo postigli već na oko 30 do 35 centimetara od zadnjeg zida, a eksperimentalno približavanje na 20 centimetara uz ubacivanje sunđera u portove pokazalo se kao sasvim prihvatljivo i funkcionalno rešenje u zaista skučenom prostoru.

Opis reprodukcije malenih X12 predstavlja veoma nezahvalan zadatak, a činjenica da je prvo slušanje trajalo punih osam sati govori bolje od svih superlativa kojih bismo se mogli setiti. Zvuk koji su ove kutije stvarale bio je potpuno prirodan, što se odlično čulo na "Hellhound On My Trail" u izvođenju Jeremyja Spencera. Besprekorna vremenska

"Maleni Excite su nam se smejali u lice, ostavljujući utisak da i najzahtevnije deonice reprodukuju s pola snage."

uskladenost i veran ton klavira bili su savršeno dopunjeni otvorenim, emotivnim vokalom, a zatim ispunjena svim sitnim zvucima ambijenta. Ovo se nastavilo u numerama koje su sledile, a nivo detalja, uz trodimenzionalni prikaz, omogućio je da precizno odredimo poziciju instrumenata u prostoru. Zapravo, zvuk je bio toliko prostorno definisan da nam se povremeno činilo da u glavi imamo sliku okruženja u kojem je snimak nastao. Visokotonci su briljirali u potpuno realnom prikazu ljudskog glasa i odrednica koje akustički definišu materijal od kojeg su instrumenti izrađeni. Niskotonski spektar je sjajno reprodukovani - preciznije, onoliko nisko koliko ove kutije idu, zvuk je pun, čvrst i završen. A idu toliko nisko da se samo u retkim prilikama osetilo da bi najnižih tonova moglo biti još više. Logično, ovakav nivo kvaliteta reprodukcije morao je dovesti do direktnih duela, u kojima su X12 odbranili čast kuće iz koje dolaze, ali i malih kutija uopšte, pokazavši se boljim od pojedinih podnostažećih modela drugih proizvođača iz iste cenovne kategorije. Naravno, usled manje zapremine kabineta i prečnika drajvera, jedini front na kojem nisu odnеле prevagu jeste donji opseg, ali je čak i na tom polju

borba bila veoma oštra, jer ono što odsviraju, Excite odsviraju bez mane.

Tokom testa, pored svih kvaliteta ovih kutija, bilo je nemoguće ne primetiti još jednu osobinu koja se ne sрећe često - u pitanju je gotovo nestvarna lakoća reprodukcije svega čime smo pokušali da ih prevarimo i navedemo na grešku. Jednostavno, maleni Excite su nam se smejali u lice, ostavljujući utisak da i najzahtevnije deonice reprodukuju s pola snage. Pritom, za razliku od mnogih drugih zvučnika koji raznim koloracijama ukrašavaju zvuk, a svojim angažovanjem teže da se dopadnu i privuku pažnju, X12 deluju prilično nezainteresovano, poput okorelog profesionalca koji svoj zadatak obavi laboratorijski precizno i za tren oka, ne odavši ni najmanji utisak oklevanja ili nesigurnosti u ono što radi. Profesionalizam se nastavlja u načinu tretiranja sopstvenog tima, odnosno ostatka sistema: iako sa Lyngdorffom nije bilo iznenadenja jer smo zvuk ove kombinacije poznivali odranije, a u krajnjoj liniji reč je o ozbiljnom pojačalu koje cenom više nego dvostruko prevazilazi testirane kutije, ostali smo zatečeni količinom muzike koju su X12 iscedili iz jeftinog C 326BEE. Niska osetljivost od samo 86 decibela zahtevala je okretanje

"Ukoliko tragate za neutralnošću i spremni ste da pažljivo slušate šta vaši zvučnici imaju da vam otpevaju, naša najtoplja preporuka su X12."

potenciometra i do tri četvrtine kruga, ili audiofilskim rečnikom do "tri sata", što je mali NAD podneo stoiceki, bez primetnih izobličenja i s dovoljnom rezervom struje. Zauzvrat, u sprezi sa X12 podario nam je jednu od svojih najboljih predstava do sada - ili, kako bi naše kolege rekle, eto koliko znači dobro vođstvo. I još nešto: tokom čitavog testa ovi zvučnici se nisu previše obazirali na ostatak sistema i istrajali su u vodećoj ulozi pri kreaciji zvučne slike i diktiranju karaktera reprodukcije, a promena komponenata donosila je samo "manje ili više istog". Nasuprot ovakvo dobrom tretmanu najbližih saradnika stoji da Excite nemaju nimalo poštovanja prema klijenteli u vidu muzičkog materijala, nemilosrdno razotkrivajući sve mane i pružajući nam na dlanu najslabije tačke snimanja i postprodukcije. Dakle, sve za tim - ništa za drugu stranu, a to što neko u studiju nije dobro uradio svoj posao, pa, to se ovih zvučnika ne tiče.

ZAKLJUČAK

Hladnokrvni i na trenutke surovi, pri reprodukciji besprekorni do nezainteresovanosti i dosledni do poslednjeg decibela - tako je autor ovog teksta doživeo Dynaudio Excite

X12. Preporuka? Ako od reprodukcije očekujete fascinaciju na prvi ton i instant spektakl, zaobiđite ih. Ali, ukoliko tragate za neutralnošću i spremni ste da pažljivo slušate šta vaši zvučnici imaju da vam otpevaju, naša najtoplja preporuka su X12.

» KARAKTERISTIKE

PLUS

- ▲ Kvalitet izrade.
- ▲ Neutralan dizajn.
- ▲ Vrhunska reprodukcija u okvirima klase.

MINUS

- ▼ Ništa.

OPREMA:

- ∅ Lyngdorf SDAI 2175
- ∅ NAD C 326BEE
- ∅ Marantz CD4000
- ∅ Pro-Ject USB Box
- ∅ Monitor Audio Silver RS6
- ∅ Monitor Audio Silver RX6

MUZIKA:

- ∅ Antonin Dvorak - Symphonie No. 9 (Karajan)
- ∅ Charles Mingus - Mingus Ah Um
- ∅ Modest Mussorgsky - Pictures at an Exhibition (Celibidache)
- ∅ Kraftwerk - Trans Europa Express

Dynaudio Excite X12

- Preporučena snaga pojačala: <150 W
- Frekvencijski opseg (+/- 3dB): 50 Hz – 23 kHz
- Osetljivost (1W@1m): 86 dB
- Impedansa: 4 oma
- Topologija: 1x145 mm MSP bas/srednjotonac, 1x27 mm visokotonac
- Dimenzije (ŠxVxD): 285x170x255 mm
- Masa: 6,5 kg
- Cena: 800 evra

» Vox Trade, 011/3016-230